

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 264/07-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť F. E., N., M. M., N., A. U., A., E. K., D., a L. U., T., zastúpených advokátom JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. E., M. M., A. U., E. K. a L. U. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. júna 2007 doručená sťažnosť F. E., N., M. M., N., A. U., A., E. K., D., a L. U., T. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/03.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou 13. marca 2003 sa I. M. (ďalej len „žalobca“) domáhal proti sťažovateľom v procesnom postavení žalovaných určenia vlastníckeho práva k spornej parcele. Podľa tvrdenia sťažovateľov okresný súd koná v ich veci so zbytočnými a neodôvodnenými priet'ahmi, čím sa predlžuje stav ich právnej neistoty a odd'aluje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Tvrdíme, že postupom porušovateľa došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov systematicky zaradeného do katalógu práv na súdnu a inú právnu ochranu. Konkrétne, porušovateľ svojím postupom porušil a sústavne porušuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď bez zjavných príčin a najmä vzhľadom na charakter prejednávanej veci, svojou nečinnosťou spôsobuje sťažovateľom neprimerane veľké ťažkosti - obmedzuje ich vlastnícke práva, pretože po dobu viac ako štyri roky nie je schopný vyriešiť pretrvávajúci stav právnej neistoty.

Porušovateľ svojím postupom taktiež porušil a sústavne porušuje právo sťažovateľov na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konanie súdu, k dnešnému dňu v trvaní viac ako štyri roky, vo veci vlastníckeho práva v situácii, keď procesné strany spolupracujú so súdom, predložili všetky relevantné dôkazy, v skutkovo a právne totožných veciach už bolo totožným súdom viackrát rozhodnuté, pričom súd doposiaľ neotvoril pojednávanie, nemožno hodnotiť tak, že by garantovalo prejednanie veci v primeranej lehote.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1) Základné právo F. E., M. M., A. U., E. K. a L. U. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/03 porušené bolo.

2) Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn.: 10 C 47/03 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3) F. E. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (...), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) M. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (...), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5) A. U. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (...), ktoré je mu Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6) E. K. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (...), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7) L. U. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk (...), ktoré je mu Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

8) Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť F. E., M. M., A. U., E. K. a L. U. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, na účet ich právneho zástupcu JUDr. J. F. (...) a to do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci (v danom prípade okresného súdu), ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo sťažovateľa, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Predmetom konania ústavného súdu bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/03 o žalobe žalobcu, ktorou sa proti sťažovateľom domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami a so súvisiacim spisom okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z analýzy doterajšieho priebehu a stavu napadnutého konania okresného súdu, ktorého procesný priebeh bol nasledovný:

- 13. marec 2003 – žalobou podanou okresnému súdu sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – parcele č. (...) v kat. území J., okres S. (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“), ktorej podielovými spoluvlastníkmi boli sťažovatelia,
- do 7. marca 2007 okresný súd vykonával procesné úkony iba vo vzťahu k žalobcom,
- 7. marec 2007 – okresný súd nariadil pojednávanie na 14. apríl 2007, pričom súčasne zaslal žalobu s jej doplnením sťažovateľom na vyjadrenie,
- 29. marec 2007 – sťažovatelia sa vyjadrili k žalobe,
- 10. apríl 2007 – právna zástupkyňa žalobcu žiadala o zmenu nariadeného termínu pojednávania z dôvodu jej pobytu mimo územia Slovenskej republiky,
- 16. apríl 2007 – sťažovatelia doplnili svoje vyjadrenie k žalobe,
- 17. apríl 2007 – z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania bolo pojednávanie odročené na 15. máj 2007,
- 15. máj 2007 – právna zástupkyňa žalobcu predložila návrh na zmenu žalobného petitu v tom zmysle, že právny predchodca žalobcu bol ku dňu svojej smrti vlastníkom spornej nehnuteľnosti, okresný súd túto navrhovanú zmenu uznesením pripustil a pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že právna zástupkyňa žalobcu do 5 dní oznámi, či na žalobe trvajú alebo ju berú späť,
- 21. máj 2007 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby oznámila ňou navrhovaný ďalší procesný postup vo veci,
- 18. september 2007 – okresný súd opätovne vyzval právnu zástupkyňu žalobcu oznámiť návrh ďalšieho procesného postupu vo veci.

Z uvedeného prehľadu procesných úkonov okresného súdu v napadnutom konaní je zrejmé, že sťažovatelia (v procesnom postavení žalovaných) sa o existencii napadnutého súdneho konania vedeného pod sp. zn. 10 C 47/03 dozvedeli až 15. a 16. marca 2007, keď im bola doručená výzva okresného súdu zo 7. marca 2007, aby sa vyjadrili k žalobe. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia sa mohli domáhať svojho základného práva na konanie bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie ich

záležitosti v primeranej lehote najskôr odo dňa, keď im bola doručená žaloba na vyjadrenie, t. j. od kedy sa dozvedeli o existencii napadnutého konania. Sťažovatelia do momentu, kým im nebola okresným súdom doručená žaloba na vyjadrenie, ani nevedeli, že sú účastníkmi konania, a preto ústavný súd obdobie pred doručením žaloby nepovažuje za obdobie, v ktorom by bolo relevantne možné hodnotiť a skúmať otázku zbytočných prietáhov v konaní vo vzťahu k sťažovateľom a porušením ich práv (napr. IV. ÚS 132/03, IV. ÚS 248/05, II. ÚS 247/06).

Ústavný súd nezistil existenciu prietáhov v konaní ani pokiaľ ide o obdobie od 15. a 16. marca 2007, keď sa sťažovatelia dozvedeli, že sú účastníkmi konania, do 5. júna 2007, keď sťažovatelia podali sťažnosť ústavnému súdu, a ani do doby rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľov.

Uvedené zistenia boli, aj so zreteľom na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovatelia domáhali ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2007